

Sanglaudos politika **versus** „Naujos kartos Lietuva“ (NKL) planas

Paulius Baniūnas
Investicijų departamento vyresnysis patarėjas

2023 m. birželio 1 d.

POŽIŪRIO SKIRTUMAI

Finansuoja
Europos Sąjunga

PANAŠŪS, BET SKIRTINGI INSTRUMENTAI

Finansuoja
Europos Sąjunga

Sanglaudos politika
- pagrindinė ES
ilgalaikių investicijų
politika

**EGADP – vienkartinė
laikina** ekonomikos
gaivinimo ir
atsparumo didinimo
priemonė

EGADP yra finansuojama iš obligacijų emisijos (didelė naujovė ES), ne pastovaus šaltinio;
EGADP lėšų paskirstymą tarp valstybių daugiau nulėmė pandemijos poveikis jų
ekonominiams rodikliams

EGADP yra tiesioginio valdymo būdo instrumentas

PANAŠŪS TEMATINIAI TIKSLAI

Finansuoja
Europos Sąjunga

Sanglauda - 5 politikos tikslai	Žalesnė, anglies dioksido neišskirianti ekonomika ir atspari Europa	Sujungta Europa	Konkurencinga ir pažangesnė Europa	Socialiai atsakinga ir įtrauki Europa	Piliečiams artimesnė Europa
--	--	----------------------------	---	--	--

EGADP – 6 ramsčiai	Žalioji pertvarka	Skaitmeninė transformacija	Pažangus, tvarus ir integracinis augimas bei darbo vietos	Socialinė ir teritorinė sanglauda	Sveikata ir ekonominis, socialinis bei institucinis atsparumas	Naujai kartai skirtos politikos priemonės
-------------------------------	------------------------------	---------------------------------------	--	--	---	--

PROGRAMAVIMAS

Finansuoja
Europos Sąjunga

Sanglauda

Keli programavimo dokumentai, kuriuos tvirtina Komisija

Dažni programos pakeitimai

Stipresnis partnerystės principo užtikrinimas. Privalomas Stebėsenos komitetas.

Tam tikros reformos numatomos kaip išankstinės sąlygos

EGADP

1 programavimo dokumentas, kuriam Komisijos teikimu pritaria Taryba

Svarbiausia - Tarybos rekomendacijų įgyvendinimas

Plane tiesiogiai numatomos ir reformos

Greitas plano patvirtinimas

ORIENTACIJA Į REZULTATĄ IR REFORMAS

Finansuoja
Europos Sąjunga

Sanglauda

Su išlaidomis nesusijusio finansavimo modelis taikomas projektų lygiu

Didžiąją dalimi atsiskaitoma už patirtas išlaidas

Produkto ir rezultato rodikliai

Lėšų išmokėjimas už investicijas tik įvykdžius atitinkamas išankstines sąlygas

EGADP

Su išlaidomis nesusijusio finansavimo modelis taikomas visam planui. Turi būti iš anksto detalai pagrindžiamos išlaidos

Pagrindinis kriterijus – rodiklių pasiekimas

Dominuoja produkto rodikliai

Lėšų išmokėjimas už investicijų nereikalaujančias reformas

MOKĖJIMAI IR FINANSŲ VALDYMAS

Finansuoja
Europos Sąjunga

Sanglauda

Šalis narė sprendžia, kurią dalį išlaidų ir kada deklaruoti (galima 6 kartus)

100 % finansavimas tik išskirtinėmis aplinkybėmis, reikia nacionalinio prisidėjimo

Tam tikrais atvejais tinkamas PVM

Lėšos prarandamos, jei nesilaikoma N+3 taisyklės

EGADP

Galima pateikti 2 prašymus per metus. Lėšų išmokėjimas lėtesnis ir mažiau lankstus.
Didesnis avansas (13-20 proc.)

Nėra nacionalinio prisidėjimo

Visas PVM netinkamas

Įsipareigojimų panaikinimas vyksta tik tinkamumo laikotarpio pabaigoje.
Trumpesnis įgyvendinimo laikotarpis.

STEBĖSENA IR ATSISKAITYMAS

Finansuoja
Europos Sąjunga

Sanglauda

Stebėseną susieta ir su finansiniais ir stebėsenos rodikliais

Daugiau bendrųjų rodiklių

Finansinės sankcijos už rodiklių nepasiekimą nenumatytos

EGADP

Stebėseną susieta su rodiklių pasiekimu. EK stebėseną atliekama detaliau

Ribotas bendrųjų rodiklių skaičius

Numatytos didelės finansinės sankcijos už rodiklių nepasiekimą

KONTROLĖ IR AUDITAS

Finansuoja
Europos Sąjunga

Sanglauda

Ilgai veikiantis instrumentas su nusistovėjusia praktika

Tiksliau ir detaliau apibrėžti reikalavimai VKS

Svarbiausia – deklaruotų išlaidų tvarkingumas

EGADP

Reglamentas nėra detalus, daugiau pasirinkimo laisvės kuriant įgyvendinimo procesus. Daug neapibrėžtumo taikant reglamento reikalavimus, skirtingos jų interpretacijos

Šalys gali remtis nacionalinėmis biudžeto valdymo sistemomis

Svarbiausia - tinkamas rodiklių pasiekimas

Didelis dėmesys pažeidimų prevencijai

KLAUSIMAI

Finansuoja
Europos Sąjunga

- Kokie Sanglaudos politikos/ NKL plano įgyvendinimo praktikos skirtumai ryškiausiai matomi Jūsų institucijoje?
- Kokį pokytį Jūsų institucijai ir Jūsų srities politikos kryptį atnešė NKL plano įgyvendinimas?
- Kuris mechanizmas ir kokie jo elementai, Jūsų nuomone, labiau atitinka Jūsų institucijos, Jūsų bendruomenės poreikius, Jūsų srities politikos kryptį, Lietuvos interesus?

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

Finansuoja
Europos Sąjunga
NextGenerationEU

 Prenumeruokite naujienlaiškį ir sužinokite visas naujienas pirmieji !